95296 - İradesi dışında kusan kimseye kaza gerekmez

Soru

Ben, Şevval ayının altı günlük orucunu tuttum. Beşincü gün, Cuma günü idi. Sabah namazı vaktinde yediğimi istemeden kusmak zorunda kaldım. O gün orucumu tamamladım ve Cumartesi günü de oruç tuttum.
Buna göre kustuğum gündeki orucum sahih midir, yoksa hatalı mıdır?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Orucunuz sahihtir ve kustuğunuz günün orucuna bir zararı olmaz. Çünkü istemeden ve kasıtsız kusan kimsenin orucu sahihtir. Fakat bilerek ve kasten kimsenin orucu bozulur.

Nitekim Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ ذَرَعَهُ الْقَيْءُ فَلاَ قَضَاءَ عَلَيْهِ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ عَمْداً فَلْيَقْضِ. رواه أبو داود والترمذي وصححه الألباني]

"Kim istemeden kusarsa, (kusmuk ona üstün gelirse) ona kaza gerekmez. Kim de kasten kusarsa, ona kaza gerekir." (Ebu Davud, hadis no: 2380.Tirmizî, hadis no: 720. Elbânî, Sahih-i Tirmizî'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Kim, kasten kusarsa, ona kaza gerekir. Kim de kusmuk kendisine üstün gelir de istemeden kusarsa, ona bir şey gerekmez.

Kasten kusan kimseye kaza gerekir. Çünkü kasten kusmakla orucu bozulur. Kim de istemeden kusarsa ona bir şey gerekmez. Bu, ilim ehlinin genelinin görüşüdür.

el-Hattâbî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"İlim ehli arasında bu konuda ihtilaf olduğunu bilmiyorum." ("el-Muğnî", c: 3, s: 23)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Ramazan'da kusmak orucu bozar mı?"

Diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"İnsan kasten kusarsa orucu bozulur. Kasıtsız kusarsa, orucu bozulmaz. Bu konudaki delil, Ebu Hureyre'nin -Allah ondan râzı olsun- şu hadisidir:

[مَنْ ذَرَعَهُ الْقَيْءُ فَلاَ قَضَاءَ عَلَيْهِ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ عَمْداً فَلْيَقْضِ. رواه أبو داود والترمذي وصححه الألباني]

"Kim istemeden kusarsa, (kusmuk ona üstün gelirse) ona kaza gerekmez. Kim de kasten kusarsa, ona kaza gerekir." (Ebu Davud, hadis no: 2380.Tirmizî, hadis no: 720. Elbânî, Sahih-i Tirmizî'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Eğer kusma sana üstün gelir de kusarsan, orucun bozulmaz.

Bir kimse,midesinin bulandığını ve midesindeki olanın dışarı çıkacağını hissetse, ona:

-Kusmaya engel olmaya çalışman gerekir, diyebilir miyiz? Hayır.

-İçine çekmen gerekir, diyebilir miyiz? Hayır.

Fakat ona:Tarafsız kal, ne kusmak için çalış, ne de kusmayı engellemeye çalış, deriz. Çünkü kasten kustuğun zaman orucun bozulur. Kusmaya engel olursan, kendine zarar vermiş olursun. Onu olduğu hâline bırak, kusma senin fiilinle olmasın. Böyle yaparsan sana bir zararı olmaz ve bununla orucun bozulmaz." (Oruçla İlgili Fetvâlar, s: 231)